

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

ÚSTNÍ OTÁZKY V DOLNÍ SNĚMOVNĚ VELKÉ BRITÁNIE

JUDr. Jindřiška Syllová,
Martin Kavěna LL.B., B.C.L.

Informační podklad č. 1.149
březen 2011

POSILANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

OBSAH:

JAK SE PODÁVAJÍ ÚSTNÍ OTÁZKY:	3
(A) PODÁVÁNÍ ÚSTNÍCH OTÁZEK – OBECNĚ:	3
(B) PODÁVÁNÍ DOPLŇUJÍCÍCH OTÁZEK - OBECNĚ:.....	4
(C) PODÁVÁNÍ AKTUÁLNÍCH (OD R. 2007, ZVANÝCH „TOPICAL“) OTÁZEK:	4
(E) PODÁVÁNÍ ÚSTNÍCH OTÁZEK A DOPLŇUJÍCÍCH OTÁZEK – PŘEDSEDOVI VLÁDY (PMQS):	4
NA KTERÉ ÚSTNÍ OTÁZKY SE ODPOVÍDÁ:	5
KDY SE ODPOVÍDÁ NA ÚSTNÍ OTÁZKY:	6
KDO ODPOVÍDÁ NA ÚSTNÍ OTÁZKY V DANÝ DEN:	6
ČAS NA PRONESENÍ ÚSTNÍ OTÁZKY A ODPOVĚDI:	7
PRAMENY:	7
PŘÍLOHA: ROZVRH OTÁZEK OD 28. 2 DO 7. 4. 2011	8

Ústní otázky v Dolní sněmovně Velké Británie

JAK se podávají ústní otázky:

(a) Podávání ústních otázek – obecně:

Formální pravidla: ústní otázky se podávají písemně úředníkům zvláštní kanceláře ve sněmovně (Table Office). Otázka musí respektovat ustálenou praxi týkající se formy. Nejdříve lze podat otázku deset jednacích dnů před jejím zodpovězením daným ministrem. Nejpozději lze podat otázku tři jednacích dnů před jejím zodpovězením daným ministrem. Tyto tři dny se považují za minimum času, jež je nutný pro přípravu odpovědi ministrem a jeho poradci. (Výjimky viz dále).

Pravidla týkající se obsahu: předtím než lze otázku zařadit do programu jednání sněmovny, musí se pracovníci Table Office ujistit, že její obsah neodporuje stanoveným pravidlům týkajících se obsahu. Otázka musí žádat o informace nebo požadovat konkrétní jednání ministra. Naopak by otázka neměla obsahovat či nabízet vlastní názor poslance, ačkoli může být založena na faktech, za jejichž pravdivost je poslanec zodpovědný. Otázka se musí týkat oblasti, za niž je ministr odpovědný a nesmí se týkat věcí, jež přímo nesouvisí s výkonem funkce ministra. Ministři neodpovídají na otázky týkající se státních podniků či orgánů místní samosprávy, ačkoli podávají statistické informace. Otázky požadující právní názor ministra nejsou přípustné, neboť právní interpretace zákonů je v pravomoci soudní. Dále pak ministři neodpovídají na otázky požadující informace, které jsou volně dostupné jinde. Otázka se nesmí týkat oblasti, která je v dané době předmětem soudního jednání. Otázka, která již byla zodpovězena, se zpravidla znovu nepodává. V případě, že ministr odmítl činit jakékoliv jednání či podat informace v odpovědi na danou otázku, může být otázka podána znovu až po uplynutí nejméně tří měsíců. Ministři zpravidla odmítají odpovídat na otázky týkající se bezpečnostních služeb či obchodního tajemství – takovéto odmítnutí způsobuje to, že další otázka již nesmí být žádným z poslanců podána na dané téma – jednou za rok však může být daný ministr dotázán, zda-li bude nyní odpovídat na otázky týkající se zakázaného tématu.

Odvolání poslance proti rozhodnutí Table Office: rozhodne-li Table Office, že otázka poslance není přípustná (ať už z formálního nebo obsahového hlediska), vyrozumí poslance o způsobu, jak otázku zformulovat tak, aby přípustná byla. Poslanec se proti takovému rozhodnutí Table Office může odvolat tím, že otázku podá předsedovi sněmovny, který s konečnou platností rozhodne o přípustnosti daného dotazu.

Maximální počet otázek: od r. 1972 může poslanec podat nejvýše dvě otázky každý den, z nichž nesmí být více jak jedna určena stejnému ministrovi. Poslanec může podat otázku za kolegu, limit však zůstává dvě otázky denně (včetně té, kterou podal za kolegu poslance).

Oznámení o otázce: usoudí-li, že je otázka přípustná, pak ji Table Office publikuje ve věstníku sněmovny (Notice Paper of the House, jedná se o předběžný seznam, přičemž se ještě neví, které otázky z něj budou vylosovány jako první.). Každé ministerstvo či jiný ústřední orgán státní správy si pak vyhledá relevantní otázky a připraví si na ně odpovědi.

(b) Podávání doplňujících otázek - obecně:

Doplňující otázka musí vyplývat z původní otázky či odpovědi na ní, kromě případů, kdy odpovídá předseda vlády (viz níže).

(c) Podávání aktuálních (od r. 2007, zvaných „topical“) otázek:

Od r. 2007 je question time ministrů (nikoliv předsedy vlády) rozdělen na dvě části. V první části se používá standardní procedura popsaná výše.

Krátký čas na konci q. timu je věnován aktuálním otázkám, které mohou položit poslanci určeným ministrům v otevřené proceduře, aniž by byly otázky avizovány předem. Čas vyčleněný na „topical questions“ je posledních 15 minut, pokud má ministr question time 55 minut, nebo posledních 10 minut, pokud má ministr question time kratší.

(d) Podávání naléhavých otázek

Kromě běžných a aktuálních otázek je možno ještě podávat naléhavé (urgent) otázky. Tyto otázky musí být oznámeny tentýž den, musí se jednat o naléhavé otázky veřejného zájmu. Otázky jsou oznámeny plénu. Je na předsedajícím, zdá dá místo pro naléhavé otázky. Poslanci je mohou vyslovit po skončení běžného question-timu. Pravidla jsou jinak podobná jako u běžných otázek.

(e) Podávání ústních otázek a doplňujících otázek – předsedovi vlády (PMQs):

Předseda vlády je přímo osobně zodpovědný jen za několik málo odvětví činnosti vlády – zejména národní bezpečnost a jmenování některých činitelů do funkce. Otázky týkající se těchto témat lze podávat standardním způsobem. Praxí však je, že **předseda vlády odpovídá na otázky týkající se všech činností vlády.**

Děje se to tak, že poslanec podá standardním způsobem ústní otázku, ve které se zeptá předsedy vlády, jaký je jeho pracovní program na daný den. Předseda vlády nalistuje svůj program. Poté dá předsedající slovo poslanci k doplňující otázce. Vlastní otázka poslance vůči předsedovi vlády je tedy formálně doplňující otázkou k původní otázce a týká se podle zavedené praxe **čehokoliv (libovolného tématu). Předseda vlády tak musí odpovídat na široký okruh otázek, aniž by měl jakýkoli čas na přípravu odpovědi.**

Obvykle je první doplňující otázka vznesena poslancem podle pořadí, poté je umožněna otázka Leaderu opozice (na další téma), a poté dalším poslancům (na další témata) podle rozhodnutí předsedajícího. Leader opozice má možnost položit až 4 otázky, leader druhé největší politické stany až dvě. Není povoleno položit více než 6 otázek v rámci první formální otázky. Rovněž není povoleno k doplňující otázce položit další doplňující, ale je třeba položit novou otázku.

Na které ústní otázky se odpovídá:

Pravidla stanoví, že v poslední den, do kterého se mohou podávat otázky na určeného ministra, je stanovena uzávěrka na 12.30. Jsou to 3 dny (u některých ministrů 4 dny) před dnem otázek. Uzávěrka se nazývá „The Shuffle”. Počítačem i fyzicky se poté losuje pořadí otázek, jež byly podány na určitého ministra. Toto pořadí se vytiskne jako konečné.

Pokud nebyl přítomen ministr na question hour, je možno, aby otázky odpověděl v době po otázkách (to je však řídké, neboť ministři vědí, který z nich bude kdy dotazován a přítomni jsou.)

Někteří (důležitější) ministři mají pro své otázky celých 55 minut, jiní mají určenu kratší dobu, tehdy je hodina otázek rozdělena na více ministrů.

Otázky, na které nezbude čas při ústním jednání, se odpovídají písemně. Tyto písemné odpovědi jsou publikovány ve veřejné sbírce Hansard.

V r. 2003 byly nově určeny kvóty na počty otázek, tato instrukce platí dosud. Znamená to, že ty otázky, které byly vylosovány v dalším pořadí než je kvóta, nejsou reflektovány ani odpovídány.

Trvání otázek	Kvóta – počet otázek
55 min	25
50	20
45	20
30	15
15	10
10	8

Rok	Počet ústních otázek podaných za 1 den
1847	1
1900	41
1920	111
1945	240
1990	420

KDY se odpovídá na ústní otázky:

Question time je v Dolní sněmovně každý den kromě pátku, pokud je plenární zasedání (Dolní sněmovna zasedá v podstatě kontinuálně, kromě přestávek v létě a o svátcích):

Pondělí	Úterý	Středa	Čtvrtek	Pátek
14:35 – 15:30 určení ministři	14:35 – 15:30 určení ministři	11:35 – 12:00 určení ministři 12:00 – 12:30 předseda vlády	10:35 – 11:30 určení ministři	Nejsou otázky

KDO odpovídá na ústní otázky v daný den:

Každý ministr odpovídá na ústní otázky zpravidla jednou měsíčně (většinou nikdo jiný na otázky v daný den neodpovídá). Výjimkou je předseda vlády, který odpovídá na otázky každou středu od 12:00 do 12:30. Druhou výjimkou jsou představitelé jiných ústředních orgánů státní správy (ne ministerstev) nebo ministři se zvláštními portfeji, kteří odpovídají na otázky v 15:10, 15:15 či 15:20, zpravidla jednou měsíčně.

Pořadí ministrů je předem určeno tak, že jsou na každý den (pondělí až čtvrtek) určeni tři ministři, ale většinou se k odpovídání dostane jen ten ministr, který je určen na první místo. Ten ministr, který odpoví na otázky, je následný týden v dané trojici určen na třetí místo.

ČAS na pronesení ústní otázky a odpovědi:

Pořadí otázek na ministry	Předem publikováno ve věstníku sněmovny
Přednesení ústní otázky	0 minut Ústní otázka na ministry (nikoliv na předsedu vlády) se nepřednáší nahlas, vzhledem k tomu, že její obsah je předem publikován ve věstníku. Poslanec jen vstane a řekne: „Číslo jedna, pane předsedo.“
Odpověď ministra	Není stanovena časová lhůta
Doplňující a dodatečné otázky	Předseda zpravidla udělí slovo poslanci, jenž podal původní otázku, aby podal doplňující či dodatečnou otázku. Poté, kdy na tuto otázku daný ministr odpoví, může předseda udělit slovo jiným poslancům, aby také podali vlastní doplňující nebo dodatečné otázky. Tyto otázky musí mít stejný předmět jako původní otázka.
Odpověď na doplňující otázku	Ministr musí odpovědět obratem, není stanovena časová lhůta
Ukončení otázky	Když se předsedající rozhodne, že bylo podáno dost doplňujících nebo dodatečných otázek, udělí slovo poslanci, jenž má v pořadí další ústní otázku.* Tento poslanec vstane a řekne: „Číslo dva, pane předsedo,“ a celý proces se opakuje.
<p>* Významná role předsedy sněmovny (Speaker): předseda stanoví tempo rozpravy.</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>Počet doplňujících nebo dodatečných otázek:</u> pokud předsedající dovolí příliš mnoho doplňujících nebo dodatečných otázek, projedná se méně hlavních otázek. Pokud naopak dovolí příliš málo doplňujících nebo dodatečných otázek, je riziko, že se daná ústní otázka neprojednává dost důkladně. Předseda musí dosáhnout jisté rovnováhy - každý předseda si většinou zvolí vlastní způsob, jak rovnováhy dosáhne a vždy se mu to podaří. Zpravidla se odpoví každý den na 15 až 20 ústních otázek. - <u>Délka rozpravy:</u> předseda může požádat poslance, aby doplňující otázky či odpovědi formulovali stručně. Během let se vyvinula zvyklost, že ministr, který by chtěl podat delší odpověď, pronese tuto odpověď až po čase vyhrazeném pro otázky nebo ji podá písemně. 	

Prameny:

House of Commons Information Office:

Factsheet P1, Procedure Series – February 2003; Parliamentary Questions

Factsheet P1, Procedure Series – August 2010; Parliamentary Questions

Informace z britského parlamentu, 2011-03-23

Příloha: Rozvrh otázek od 28. 2 do 7. 4. 2011

Session 2010-11

[Publications on the internet](#)[Weekly Information Bulletin](#)**Weekly Information Bulletin: 19th March 2011**

Order of Oral Questions

(This Sitting period - N.B. All dates are provisional)**Monday 28 February – Thursday 7 April 2011**

Mon. 28 February	Tues. 1 March	Wed. 2 March	Thur. 3 March
Communities and Local Government	Deputy Prime Minister* Attorney General Church Commissioners; Public Accounts Commission; Speaker's Committee on the Electoral Commission	Cabinet Office Prime Minister	Culture, Olympics, Media and Sport Leader of the House of Commons Commission
Mon. 7 March	Tues. 8 March	Wed. 9 March	Thur. 10 March
Home Office	Health	Scotland Prime Minister	Transport Woman and Equalities
Mon. 14 March	Tues. 15 March	Wed. 16 March	Thur. 17 March
Defence	Foreign and Commonwealth Office	Wales Prime Minister	Environment, Food and Rural Affairs
Mon. 21 March	Tues. 22 March	Wed. 23 March	Thur. 24 March
Education	Treasury	Northern Ireland Prime Minister	Energy and Climate Change
Mon. 28 March	Tues. 29 March	Weds. 30 March	Thur. 31 March
Work and Pensions	Justice	International Development Prime Minister	Business, Innovation and Skills
Mon. 4 April	Tues. 5 April	Wed. 6 April	Thur. 7 April
Communities and Local Government	Deputy Prime Minister* Attorney General Church Commissioners; Public Accounts Commission; Speaker's Committee on the Electoral Commission	<i>The House will not be sitting</i>	<i>The House will not be sitting</i>

*Remit-

The Deputy Prime Minister also answers on behalf of the Privy Council Office.